

§ 332

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi

HEL 2021-002890 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi:

Lukuvuonna 202001502021 Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa on ollut 41 517 oppilasta ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 3 957 oppilasta. Tehostettua tukea sekä suomen- että ruotsinkielisessä perusopetuksessa on saanut 10,1 % oppilaista. Erityistä tukea saavia oppilaita on ollut suomenkielisessä perusopetuksessa 13,6 % ja ruotsinkielisessä 7,7 %.

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa on kohdennettu 3,7 miljoonaa euroa myönteisen erityiskohtelun rahaa 35 suomenkielisen ja seitsemälle ruotsinkielisen perusopetuksen koululle. Laskentamalli muodostuu neljästä indikaattorista, joita ovat:

1. heikko koulutustaso eli ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten osuus oppilaaksiottoalueella
2. keskimääräinen vuositulo asukasta kohden oppilaaksiottoalueella
3. vieraskielisten oppilaiden prosenttiosuus koulussa
4. koulun asema oppilaiden kouluvalinnoissa eli koulun oppilastase, jolla tarkoitetaan muilta alueilta kouluun tulevien oppilaiden prosenttiosuuden ja koulun alueelta muualle lähtevien oppilaiden prosenttiosuuden erotusta.

Kaksi viimeistä indikaattoria eivät koske ruotsinkielisiä kouluja. Niille tehtiin erillinen PD-laskelman päivitys. Vieraskielisten osuutta käytetään määrärahojen jakamisessa ruotsinkielisillä oppilaaksiottoalueilla sovelletusti.

Keskeisin ja vaikuttavin pd-rahalla aikaansaatu toimenpide on lisähenkilöstön eli opettajien ja avustajien palkkaaminen. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksella on tavoitteen mukaisesti tasoitettu kaupunkirakenteesta johtuvia alueellisia hyvinvointieroja peruskouluissa.

Lähikouluperiaatteen mukaisesti jokaisella oppilaalla on oikeus opiskella omassa lähikoulussaan tuen tarpeesta riippumatta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Yhteisopettajuudella, samanaikaisopetuksella ja erilaisilla joustavilla opetusjärjestelyillä voidaan tehostaa olemassa olevien resurssien käyttöä. Laadukas perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon sekä tukea tarvitsevien että hyvin edistyvien tarpeet.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen liittyviin toimenpiteisiin 5,8 miljoonaa euroa käytettäväksi vuonna 2021 ja 4,6 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Valtion erityisavustuksen määräytymiseen opetuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat indikaattorit: 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta, työttömyysaste, vieraskielisen väestön osuus, koulut ja oppilasmäärät sekä opetukseen käytetty resurssi (euroa/oppilas). Kriteerit ovat samantyyppiset kuin kaupungin pöytäkirjoituksella. Osa kouluista saa molempia rahoituksia. Myönnettyllä avustuksella edistetään pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä tukemalla opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata opettajia ja avustajia ensisijaisesti sellaisten esi- ja perusopetuksen opetusryhmien joustavaksi muodostamiseksi, joissa tehostetun tuen tai erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa tai joissa on erikoissairaanhoidon piirissä olevia oppilaita.

Lukuvuodeksi 2020-2021 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustusta 7 miljoonaa euroa koronaviruksen aiheuttamien oppimis- ja hyvinvointivajeiden poistamiseksi. Avustusta on käytetty oppimisen ja ohjauksen tukemiseen lisäämällä tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta, suomi toisena kielenä opetusta sekä oppilaanohjausta niille oppijoille, joilla on havaittu koronasta johtuvia oppimisvajeita ja lisääntyvää tuen tarvetta. Helsinki on hakenut myös vuodelle 2022 opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta 4,5 miljoonaa euroa koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kaupunkistrategian mukaan kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja. Eriarvoistumista vähentävät laadukas perusopetus ja oppimisen tuki. Lautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettua resursointia. Rehtoreille tehtyjen kyselyjen vastauksissa korostuvat lisähenkilöstön palkkauksen kautta saadut

myönteiset vaikutukset oppilaan koulupolkuun. Lisäresurssien vaikutuksia ovat myös olleet esimerkiksi oppilaan oppimisen parantamiseksi muodostetut pienemmät opetusryhmät, samanaikaisopetus ja joustavat opetusryhmät sekä opetuksen kohdentaminen oppilaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesa Korkkulan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja 8 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesa Korkkulan taealoite

Muutoksenhaku

21.09.2021

Asia/15

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.09.2021 § 301